

MAGYAR LAJONK

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA BUDAPEST
VI. Vilmos császár-út 55.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Besarábia és Észak-Bukovina orosz megszállása

A világtörténelmi jelentőségű események, amelyek napok óta Romániára is közvetlenül kiterjedtek, drámai gyorsasággal haladnak a szovjet-román megegyezés keretei betöltésére. A szovjet-orosz csapatok Bukovinában már megszállták az igényelt területeket és Besarábiában is közelednek az új határvonalhoz. A megszállás, a legutóbbi jelentések szerint nem történik surlódások nélkül. A szovjet csapatok tulkapásairól érkeznek hírek, amelyek fokozzák a nyugtalanságot és a jövő iránti aggodalmat.

Az államvezetés legmagasabb tényezői megtették az intézkedéseket, amelyek a szovjet ultimátum elfogadásával és az orosz csapatok bevonulásával kapcsolatban szükségessé váltak. Összehívták az országgyűlést, hogy eleget tegyenek a terület-átengedés alkotmányjogi feltételeinek, a rendelkezések egész sorát adták ki a megszállott területekről menekült román tisztviselők és polgári lakosság elhelyezésére s a válságos időkben fokozottan szükséges rend és fegyelmeztség fenntartására. Ugyanakkor az orosz események nyomán előállott nemzetközi feszültségre való tekintettel Ófelsége elrendelte az általános mozgósítást, amelyre vonatkozólag részletes utasításokat adott ki a nagyvezérkar. Ebben a feszültségben a legutolsó jelentések szerint enyhülés mutatkozik, de a katonai készülődést továbbra is indokolja a jövő bizonytalansága.

Az eseményekről alábbi jelentéseink számolnak be.

A „Curentul” jelentése Besarábia és Észak-Bukovina megszállásáról

Bucurestiből jelentik: A Curentul a következő részleteket közli Besarábia és Észak-Bukovina megszállásáról:

— Noha súlyos feltételeket fogadtunk el, a megszálló csapatok még ezeket sem tartják tiszteletben. A szovjet menetoszlopok sok helyen átlépték a demarkációs vonalat. A megszálló csapatok különböző városokban erőszakoskodásokat követtek el. Ugy Bukovinában, mint Besarábiában számos vezető embert, hivatalnokot letartóztattak és bántalmaztak. Dr. Borneski, a besarábiai német népközösség elnöke, a besarábiai német népközösség elnöke, akit a szovjet előhírnökei azzal fenyegettek meg, hogy a bevonuló oroszok megölik, több besarábiai némettel együtt Bucurestibe érkezett. A menekült hivatalnokok elbeszélése szerint az oroszok igyekeznek megnehezíteni a román hatóságok távozását. Flondor királyi

helytartót, aki Cernauti városát átadta az oroszoknak, pénteken letartóztatták és csak szombat délelőtt helyezték szabadlábra. Jelentik még, hogy egyik-másik városban a román csapatok elvonulása után az oroszok fosztogatni kezdtek a bankokat és az üzleteket. Ha még hozzávesszük ehhez — fejezi be a Curentul, — hogy az oroszok a megszállott falvakban megkínózzák a román vezető embereket és családjaikat, akkor tiszta képet nyerhetünk a megszálló csapatok előrenyomulásáról.

Összetűzés volt a román és az orosz katonaság között.

A bucaresti rádió felolvasta a hadsereg-főparancsnokság közleményét, mely szerint a szovjet előretolt oszlopok és román katonák között vasárnap összetűzésre került sor.

Alaptalanok azok a híresztelések, hogy Szovjet-Oroszország támaszpontokat követelt a Dunán és a Fekete-tengeren

Nem voltak összetűzések a román-bolgár és a román-magyar határvonalakon

A nagyvezérkar a következő közleményt adta ki:

Több rádió adóállomás és hírszolgálati iroda azt a hírt közölte, hogy Szovjet-Oroszország Romániától támaszpontokat követelt a Dunán és a Fekete-tenger partján. Ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. Hasonlóképpen valótlanak azok a híresztelések is, amelyek szerint a román-magyar és a román-bolgár határon összetűzések lettek volna.

Tervszerűen és rendben folyik a kiürítés.

A nagyvezérkar június 29-én a következő-

ket közölte:

A szovjet-orosz kormány által Romániához intézett ultimátum elfogadásának eredményeként a szovjet csapatok június 28-án megkezdték a bevonulást Besarábiába. A román csapatok ugyanezen a napon megkezdtek Cernauti, Chisinau és Cetatea Alba kiürítését. Június 29-én déli 12 óráig a román csapatok a következő vonalig vonultak vissza: Berhomet-Sud, Cernauti, Româncăuți, Floresti, Orhei-vest., Chisinau, Săușani, Lacul Alibei. Román részről a kiürítési műveletek tervszerűen folynak.

A belügyminisztérium hivatalos közleménye a kiürítésről.

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium közli: Besarábia és Észak-Bukovina kiürítése a megállapított szabályok szerint folyik. Az automobilon, teherautókon kívül, 80 vonat érkezett Moldovába. A besarábiai és észak-bukovinai hatóságok fejei Moldovába tartózkodnak. Suceava tartomány királyi helytartója Flondor kormányzó Dorna Vatrára utazik. Cazacliu királyi helytartó Jasiba utazik.

Mindenütt segélybizottságok működnek, amelyek elősegítik a menekülő lakosság továbbutazását. Azokra a vidékekre, ahol a menekülők keresztülhaladnak, elegendő mennyiségű benzint szállítottak, a szállítási eszközök alimentálása végett.

Besarábia déli részéből vonaton és hajón folyik a kiürítés. Besarábia északi vidékéről minden eszközzel folytatják a kiürítést.

Ungheiben, a román hatóságok, a szovjet hatóságokkal együttesen igyekeznek megkönnyíteni a kiürítést. Az egyes bandák által provokált incidens és szabotázs megmozdulásoknak véget vetettek.

Mindazok a besarábiai illetőségű munkások, akik az ország belső részeiben dolgoznak és vissza akarnak térni Besarábiába, jelentkezzenek a vármegye főnökségeken, ahol utazási igazolványt kapnak.

A hatóságok teljes rendben irányítják a menekülő lakosság továbbszállítását, biztonságba helyezését és elhelyezését.

A belügyminisztérium felhívja a lakosság figyelmét, hogy ne adjon hitelt a más területekről vonatkozó állítólagos kiürítési híreknek.

A menekült lakosság elszállásolása.

A belügyminiszter a következő rendeletet adta ki:

A Besarábiából és Észak-Bukovinából menekülő hivatalnokok és polgári lakosság elszállásolásának előkészítésére a következő intézkedések történtek:

A hatóságok, a Nemzet Pártjának tiltkárjai, a nemzeti gárdák parancsnokai, az országőrök, a jótékony egyesületek bizottságokat létesítettek, amelyek megszervezik a menekültek elszállásolását.

Az irattárak és az értékek, amelyeket a kiürített területekről távozó hivatalnokok hoztak magukkal, azon megyék székhelyeinek illetékes hivatalaiban adandók át, amelyekben a menekülteket elhelyezik.

A bizottságok táblázatokat készítenek a menekült tisztviselőkről s e táblázatokat benyújtják az illetékes minisztériumoknak, hogy azok az ország más helyeiben helyezték el ezeket a menekülteket.

A tartományi hatóságok gondoskodnak a menekült tisztviselők élelmezéséről.

A menekült polgári lakosság támogatását szintén a bizottságok szervezik meg. Róluk is kimutatásokat készítenek, amelyeket a belügyminisztériumhoz terjesztenek be.

A Bukovinából és Hotin-megyéből menekülteket Neamt-megyében helyezik el. A Soroca és Balti megyeiek Bacău megyében nyerne elszállásolást. Az Orhei és Lapusna megyeiek Buzeu megyébe költöznek. A Tighina és Cetatea Alba megyeiek Prahova megyében helyezik el, a Cahul és Ismail megyeiek Dambovita Muscel és Arges megyékben találják meg új, ideiglenes otthonukat.

Tatarescu miniszterelnök beszámolója a minisztertanácsban

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács június 28-án, délután 4 órakor Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos elnöklése alatt ülést tartott. A külügyminiszter előterjesztette azokat a körülményeket, amelyeket a június 27-iki koronatanács tárgyalta, egyben tudomására hozta a minisztertanácsnak az új, ultimátum jellegű jegyzék szövegét, amelyet a Szovjet-unió köztársasága intézett a román kormányhoz, valamint feltárta azokat a körülményeket, amelyek a jegyzékben foglaltak végrehajtásának elfogadására vezették a román kormányt. A feltételek elfogadása arra kötelezi a román kormányt, hogy július 28-án déli 12 órától kezdődően négy nap alatt ürítse ki Beszarábiát, valamint Észak-Bucovinát, Cernauti, Chisinau és

Cetatea Alba városát pénteken délután elfoglalják. Tatarescu miniszterelnök közölte a minisztertanácsal, hogy a kormány a parlament előtt részletesen beszámol azoknak az eseményeknek történetéről, amelyek a románok nagy drámáját képezik. Végül a miniszterelnök felsorolta azokat a közigazgatási intézkedéseket és törvényeket, amelyeket azoknak a román lakosoknak a segélyezésére léptetnek életbe, akik kénytelenek voltak elhagyni tűzhelyeiket.

Ion Gîgurtu királyi tanácsos.

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap szombati száma közli, hogy Ófelsége Ion Gîgurtu volt külügyminisztert királyi tanácsossá nevezte ki.

Kedden délután tartanak ülést a képviselőház és szenátus külügyi bizottságai

Bucurestiből jelentik: Tekintettel arra, hogy az alkotmány értelmében az államterület egységének átadásáról csak a törvényhozó testületek hozzájárulásával lehet intézkedni, szükségessé vált az országgyűlés összehívása. Az erre vonatkozó királyi dekrétumot pénteken este tették közzé, amely a parlamentet szombat délutánra hívta össze. Később hétfő délutánra halasztották a parlament ülést és a képviselőház és szenátus elnöksége most közli, hogy a történelmi jelentőségű üléseket, amelyeken Tatarescu miniszterelnök beszámol az eseményekről és a román nemzet képviselői határoznak a beszarábiai és északbukovinai kérdésben, szerda délután négy órakor tartják meg. Ezt megelőzőleg a képviselőház és a szenátus külügyi bizottságai kedden délután tartanak ülést.

Három nappal meghosszabbították a zenetiltalmat.

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Gritta Ovidius rendőrkészor hétón délelőtt magához kérte a nagyváradi sajtó munkatársait s annak a közlésére kérte meg a lapokat, hogy a zenetiltalmat három nappal meghosszabbították, tehát július

1-én, 2-án és 3-án zenetiltalom van. A rendőrkészor kéri a közönséget a zenetiltalmi rendelkezések szigorú végrehajtására és ismételtlen föl-

Mit ír a román sajtó a történelmi eseményekről

„Elegendő józanságunk volt ahhoz, hogy hősiességünk kaland csábitásait visszautasítsuk” — írja Pamfil Şeicaru

A Curentul vezércikkében Pamfil Şeicaru Beszarábia átengedésével kapcsolatban a következőket írja:

— „Nem keresgélünk a kifejezések között, hanem kimondjuk nyíltan: meghajoltunk az erő előtt. Két-három hónapig ellen tudtunk volna állni, de a leghősiesség ellenállás után is előbb-utóbb abba a helyzetbe kerülünk, hogy nem tudjuk csapatalkat megújítani, míg ugyanakkor az ellenségnek meg lett volna a lehetősége ahhoz, hogy megritkított sorait állandóan pótolja. Hidegen és könyörtelenül ezt az egyszerű számtani műveletet kényszerítették reánk.

— Allapítsuk meg: elegendő józanságunk volt ahhoz, hogy a hősiességünk csábitásait visszautasítsuk és az események megértése olyan választ érlelt ki, amely a nemzetet a hiábavaló erőfeszítéstől megkímélte. Június 27-ikével kimerítettük a semlegesség vonalán álló, habozó külpolitika adottságait, mert nem volt elég bátorságunk ahhoz, hogy idejében gyökeresen külpolitikai irányváltásra térjünk át. Mult év március 15-től kezdve bőségesen teljesítettük a Németországgal kötött gazdasági szerződéseinkben vállalt kötelezettségeinket, sőt felfedeztük, hogy ez a gazdasági szerződés lényeges előnyöket is

A vadvadkörtefa alatt

Írta: Nagy Miklós

Benéék ebédidő után már csak a kaparékok gereblyétek össze. Learatták mind az öt holdat. Ráérnek. Bene Péter visszanez a kereszték hosszú három sorára és számolgat magában. Szeretné ki tudni, mennyi esik egy holdra. Kissé nehezen megy a számítás. Százhuszonhét és fél keresztet kell öt tel osztani. A kávék fogságából úgy érzi, hogy egy kereszt megad negyven kilót. Ugyálszik megszisz kis holdankint a tiz mázsá.

Benéné asszony a szomszéd Kovácsék földjére küld egy-egy pillantást. Örül, hogy ők előbbre vannak. Kovácséknak még egy félköblös van hátra. Pedig ott két férfi és egy asszony dolgozik. De hát aratáskor meg kell csálni napkeltét, naplementét.

Bene Ilon a vonógereblyét húzogatja kényesen, magakelletén. Mert a mesgyn túl Kovács Pista arat. Az a gyáva, mamlasz, anyja szoknyája mögé való, az a gazember, széllelforogó, az a drága Pista. Ide se mer nézni, mert az anyja megy utána kévét kötötgetve. Hát a Pista dolga! Ő se néz át hozzájuk, csak úgy fél szemmel.

A gereblye-takarással készen vannak. A kaparékok-csomókat átkötik. Eldugják a kereszték mögé. Bene leveszi a kalapját. Szokásból megtörli a homlokát:

Há! Istennek! Egy évre megvagyunk.

Az asszony illendően folytatja:

— Hála a jószágos mennyei Atyának!

Erre esönd következik, rövid, sőhajtásnyi esönd, olyan imádságféle sőhajtás. Ilon megszólal, a gereblyét a körtefához állítva:

— Idesanyám! Elmenek fürödni.

— Erigy, janyom! Csak vigyázz magadra!

Ilon friss léptekkel megy végig a tarlón. Ne gondolja róla senki emberfia, hogy elfáradt. Eltűnik a folyó füzesszélű fővényesében. A két ember pedig leül vadvadkörtefájuk alá. Fáradtak, de jól érzik magukat. Az asszony most tudakolja meg, hány keresztjük is van. Közben szemmel megállapítja, hogy Kovácsék keresztjei mintha ritkábban állnának. Jobban meg kéne dolgozni ősszel a földet. Nem kéne úgy hanyavéselkedni. Bene erre nem szól semmit. Kinek-kinek amit az Isten adott, elégedjék meg vele. Az asszony újra Kovácsékra tereli a szót. Mossa, szapulja őket. Bene közben elszunnyadt. Ezalatt a körtefa alatt ő mindig elálmosodik. Benéné a körtefának panaszolja el az únos-untig ismerős panaszt. Hogy az a gögös Kovácsné karácsony óta visszatartja drágalatos Pistáját az ő Ilonjától. Az a tiz hold pöffesztette fel őket, amit a gróftól vettek. Nem elég már nekik Bene Ilon. Pedig láthatták volna most is, kinek áll kezében a munka. Az a mamlasz Pista csak sir az anyjára, de nem mer ellenébe tenni. Átszökött egyszer-kétszer farsangi időben. De ő megmondta neki, hogy garádon ne mászkáljon az ő Ilonukhoz. Az ő lányukat nem sövényen fogják kiadni. Vagy kapun jön be Pista fényes nappali álómars az anyja szoknyájához!

Bene alszik. Az asszony eihallgat és édesdeden nézi, hogyan hajladoznak, sietnek Kovácsék. Apja is fia is kaszálnak. Kovácsnének ugyancsak akad dolga a kévekötéssel. Megállott, megsűrűsödött a meleg az egész határon. A rend végén Kovács megáll és visszanez a falu felé a nyugati égre. Aztán még gyorsabban tovább gyürkőznek. Benéné is megfordul a körtefától kíváncsian, mit is keresgetett Kovács a falu felé a szemével?

— Jaj, micsoda csunya fekete felhő!

Megrázza Benét kétszer is:

— Andis, kéjjen csak! Vihar lesz.

Bene csak féloldalt fordul és álmos szemmel nézi az eget. Figyeli, méri a felhőt. Ehből vihar lesz. Felül, feláll.

— Hol van Ilon?

— Jaj, lement a Körösbe. Megyek érte.

Nehezen találta meg Ilont. A leány lement egészen a kanyarig és egy nagy fűzfa árnyékában paskolja jókedvűen a vizet. Alig tudta kicsalni a leányt.

— Siess mán, ötözz! Vihar lesz.

Amikor szárított a napon, már a szél megázogatta a fűzet. Futottak a körtefa felé, mert a falu irányából porfelhők kavargtak. Bene a keresztéket vizsgálta. Egyiket-másikat erősebben leköti a guzzsal. Benéné a cök-mókot dobálja a panyuskendőbe. K zhen Kovácsék felé tekint. A boldok! Apja is fia is tovább kaszál. Messze, hagyták Kovácsné a sok heverő renddel. Persze jó volna le is aratni eső előtt, kévébe kötni, keresztbe rakni. Jöttek volna pirkadat előtt dolgozni!

Bene rendben van a vizsgálattal. Ő is Kovácsékat figyeli. Nem helyesli, hogy a rendet úgy szerteszét hagyják. A szél elviszi, az eső földre paskolja. A fele odavész a szép termésnek. Nem is annyira Kovácsékat sajnálja, de azt a drága életet, amely veszendőbe fog menni. Mert holtbiztos, hogy esni fog.

Az asszony vállára kapta a bugyort, Ilonának kezébe nyomta a kosarat.

— Siessünk, mert itt ér az itéletidő!

Bene messzebb lát. Kiszámította, hogy az eső már nemsokára a falut eléri, onnan egyenesen feljük tart. Így is, úgy is megázna. Jobb itt a fa

hoz, amelynek használt elsősorban mezőgazdaságunk látja. Tényleg, Németország a háborus anyagok romániai szállítására nagy súlyt fektetett, de ugyanolyan értékes volt számunkra az is, hogy Románia a román-német gazdasági szerződésekben lefektetett kötelezettségeit buzgón teljesítette. Mi mindvégig azon igyekeztünk, hogy a legteljesebb semlegességet megőrizhessük, de ugyanakkor elmulasztottuk külpolitikánk bátran és erélyesen felülvizsgálni. A politikai vonal revízióját a múlt év októberére óta állandóan halogattuk, holott egyre világosabban kitűnt, hogy érdekeink a szövetségesek érdekeivel mérőben ellentétesek. Amíg Franciaország és Anglia előtt gyenge és tehetetlen Németország vágyképe lebegett, amelyhez — hogy a reváns aggodalmától megszabaduljanak — hozzáképzelték egy Oroszországgal való szövetséget is — addig nekünk igenis érdekünkben állott, hogy Németország erős és hatalmas legyen, hogy így ellentállhasson a bennünket veszélyeztető szláv tömegeknek. Annak idején választhattunk volna — és ma is ez az alternatíva áll előttünk — a német, vagy orosz irányú külpolitikai tájékozódásunk között.

— Ez a valóság és erre a valóságra nem lehet elégikusan, sem handabandázó csapongással, csupán a megértés férfiasságával válaszolni, azzal a férfiassággal, amely a múlt és jövő közötti politikánk különbözőségeit jellemzi. Amíg háborúban itélünk a tények, a tényleges hadierő és fővő kilátásait illetőleg, addig az események rohantak és legázolták tartózkodásunkat.

— Az orosz felszólítással szemben ma már nem támaszkodhattunk elmult szövetségeseinkre. Minden támaszunk a nagylelkűen és nehézségek nélkül felajánlott angol garancia volt, amely a valóságban sohasem létezett és amelyre azok az államok, melyek ezt a támogatást beakarták váltani, sulyosan ráfizettek. Az orosz felszólítás pillanatában elszigetelten állottunk. A balkáni szövetségre támaszkodó semlegességi politikánk sem tudott megvédeni bennünket. Nem tudtuk idejében az eseményeket feifogni, állandóan megkértünk és május tizedike óta az idő is ellenünk fordult.

— Az orosz csapatok ma megkezdették Bessarabiát és Bukovina ukrán lakta részeinek elfoglalását. Történelmi és etnikai jogaink bizonyítása az erő megsemmisítő bizonyítéka mellett mit sem jelentettek. A tények előtt meghajoltunk és az érzékelhető alsóbbrendűségi helyzetünkben fakadó természetesen következő következményeket levontuk. Ne feledjük azonban el, hogy ezekben az időkben a határok állandóan hullámzóak. Azok véglegesítése arra vár, aki az új Európa átrendezését diktálni fogja. Vajjon a békeszerződés funkcionálni fog-e az orosz-német szerződés? Vajjon nem tartja-e majd a Szovjetunió észszerűbbnek, hogy politikájával Angliát felé közeledjék és ezzel ellensúlyozza Németország váratlan arányokban való növekedését? A bizonytalanság korszakában élünk... Nem szabad elfelejtenünk, hogy június 27-ikén egyedül maradtunk. Elszigeteltségünket, a határejű szövetségi rendszer hiányát drámaian huzza alá elhibázott külpolitikánk.

— Ha későn is, de a hibát javítani kell, végre meg kell értenünk érdekeink irányvonalát. Ha

május 15-én, de legalább is Olaszország hadbászallása óta megegyeztünk volna Itáliával és Németországgal, úgy kétség nélkül nem lennénk a mai helyzetben. Mindenkinél meg kell érteni:

A „Timpul” cikke:

„Románia áldozathozata”

A Timpul „Románia áldozathozatal” cím alatt a következőket írja:

— Románia a mély fájdalom óráit éli át. Elvesztettük egyik legkedvesebb tartományunkat: Besarabiát, — a Prut és a Dnyeszter között elterülő moldovai országot, amely önmagától, az ottani román többség által kifejezett akaratból csatlakozott az anyaországhoz — és elvesztettük Bukovina északi részét, Stefan vajda templomainak országot, ahol a föld minden csücske a román történelem, hagyomány és igazság egy-egy lapja.

— Alávetettük magunkat egy rettenetes intézkedésnek, amely valamennyiünknek a szívét szaggatja. Senki sem várta, hogy Romániát ilyen súlyos megpróbáltatásnak vetik alá. A háború kezdete óta félreállottunk és bölcs, megfontolt politikával igyekeztünk megvédeni országunkat a tűz pusztító erejétől. Es mégis áldozatokat követeltek tőlünk. Két olyan áldozatot, amelytől a szívünk vérzik, de amelyet abban a reményben hozunk meg, hogy ezek megvédik Európa délkeleti részét a háború veszedelmétől.

— Katonai erőnk érintetlen. Azok az intézkedések, amelyeket Öfelsége a király és a nagyvezérkar a hadsereg mozgósításával kapcsolatban fogantatott, azt mutatják, hogy Európában ebben a részében való béke és rend fenntartására irányuló küldetésünk folytatására vonatkozó elhatározásunk megindíthatatlan. Az a szivertépő áldozat, amelyet a béke szent ügyé-

sz ujjáépítésnek az az egyetlen módja, itéljük meg őszintén multunkat, hogy ezáltal a jövő hibáit kikérülhessük, azokat a hibákat, amelyek gyakran a haza veszélybesodródását jelenthetik.

nek védelmére hoztuk, feljogosít bennünket arra, hogy lelkünk teljes erejével reménykedjünk ennek az igazságnak a beteljesülésében és annak a szilárdságnak a megjutalmazásában, amellyel betöltjük küldetésünket az emberiséget megrázkódtató vihar feltartóztatásában.

— A gondolatunk és hitünk egyetlen pillanatra sem fog eltávolodni szüleink istenétől, aki a történelem drámáin át mindenkor győzelemre és újjászületésre vezetett bennünket. Nem lehetnek hiábavalók és visszhangnélküliek a hősiségek a századai, amelyekből őseink a román földet és érzelmet megalkották. A románok, akik férfiasan fogadták ezt a csapást, a körülmények által megkövetelt teljes nyugalommal kell hogy tekintsek a dolgokat.

— Könnyekig elsomorodott gondolatunk a Besarabiában és Bukovina északi részeiben maradt milliói testvéreink mellett van és azoknál, akik elmenekültek onnan. Tudjuk, hogy nehéz órák következtek be. És a holnap is ugyanilyen sötét. De ebben az országban senki sem szabad elveszítenie az igazságban és jogban való reményét, amelynek előbb vagy később el kell jönnie. Addig pedig — szoros egységben a trón körül és az ország-vezetők utmutatásainak engedelmességgel — vessük alá magunkat a hozandó határozatoknak, azzal a teljes odaadással, teljes hittel és a hazai rög iránti mély szeretettel, amelyről minden időben tanúságot tettünk.

Az „Universul” vezércikke

Bucurestiből jelentik: Az Universul legutóbbi száma a következőket írja a történelmi jelentőségű eseményekről:

— A nagyvezérkar a katonai közlemények hideg és pontos stílusában jelenti, hogy az oroszok megkezdtek a bevonulást Besarabiába és idegen uralom alá vontak városokat és falvakat, amelyeknek a román földtől való elszakítása fájdalmas visszhangot kelt minden román lélekben.

— Jó, hogy megmondják nekünk az igazat. Akik tudják az igazat, kötelesek azt megmondani nekünk idejében és teljesen. És akik hallják ezt, hidegvérrel kell hogy tudomásul vegyék, bármilyen keserű legyen is. Az igazság nem kell, hogy megrémítse és nem rémítheti meg azt a népet, amely a szerencsétlenségek évszázados tapasztalataival rendelkezik.

— Ha az orosz csapatok nem tartják tisztelhetően a demarkációs vonalat, mondják meg nekünk. Ha tűz perzseli vagy fosztogatás szegényíti

a román falvakat, vagy ha ártatlan vér ömlik, mondják meg nekünk. Ez a nép, ha tudja az igazságot, meg fogja találni a szembehelyezkedés módját megpróbáltatásában, kifogyhatatlan reményben, példás fegyelmérzésben és férfias ellenállásban. De az igazság rejtetgetése pánikot és riadalmat eredményez, ami aláássza a nép és a hadsereg erkölcsi erejét. A körülmények tulságosan súlyosak ahhoz, hogy bár egy percre is elveszítsük hidegvérünket. És ha bizonyos esetekben azok, akik vezető helyeken állottak, elvesztették a fejüket, akkor példás magatartásokat kell alkalmazni, bármilyen magasnak álljon is az illető.

— Az ország három napja gyászolja két szeretett tartományát. A házak tizezreibe omlottak a könnyek annak a román eszménynek a romjain, amely nagyonis rövid időre valósult meg. A kegyetlen véget elárult egy jobb sorsra érdemes, derék népet.

— Tárdenálva kérjük bocsánatot a hadótaktól, akiknek áldozathozása Nagyromániát megteremtette.

— A veszély azonban nem kiméli a könnyezőket. A veszedelem nem ért véget és egyedül állunk vele szemben. A jövő egyetlen biztosítéka: a megmaradt erőnek minél okosabb és minél férfiasabb felhasználása. Egy nép csak akkor maradhat életben ha tanubizonyoságot tud tenni akaratáról és életerejéről és ha van bátor-sága keményen szembezállani a mai idők kockázataival, ahelyett, hogy a veszély holnapra-halasztásának kényelmes megoldásához nyuljon.

— Legyünk testvéri gondoskodással a menekültek iránt, aki barátai szállást és új életcélra kell hogy nyerjenek; növeljük lelkünkben a helyrehozás fáradszóró reményét és mindezekelőtt mély meghatottsággal gondoljunk ama román hadseregekre, amelyek szemlesütve vonulnak vissza Besarabiába poros országutjain.

— Tudatában vagyunk annak, mit jelentett számunkra és számunkra egy harc nélküli legyőzetés. Tragikus véget gátolta meg őket abban, hogy bebizonyítsák hősiességüket. Nem az ő hibájuk. Becsületük épségben marad. A tisztok továbbra is becsülettel viselhetik kitüntetésüket. A hadseregek fel kell emelnie homlokát és bátor tekintettel kell szembenéznie a jövő veszedelmekkel, mert csak a nemzet jövőjébe vetett rendíthetetlen hit és a szükséges áldozathozás elhatározása változathatja meg a véget folyását.

slatt, mintha az úton veri őket pocskra. Legalább a zivatar után a kereszteteket újra helyreigazítja.

— Most már maradjunk! Inkább itt verjen, mint a dülön.

Az asszony türelmetlenül teszi le a csomagját, hiszen odahaza a majorság várja.

— Az ám! — ötlük az ember eszébe — ha már itt maradunk, nem ilhet itt tétlenkedve, amikor odaát Kovácsék olyan inaszkadást dolgoznak. Örök életben röstellené a dolgot.

— Átmegegnek nekik segíteni! — veti oda és már megy is a megye felé. Nem akarja az asszony esetleges ellenvetéseit hallgatni. Rögtön a szerteszét heverő kékéhez tart és rakja össze az első keresztet.

Tempósan csinálja, de alaposan. Erősen leköti guzzsal a papkévét, nehogy a vihar ép azt szét-szórja, amin az ő kezenyoma van.

Kovácsék a nagy sietésben csak akkor vették észre a segítséget, amikor Benéné és Ilon is ajóttek. Ők ketten az első pillanatban ámuldoztak Bene gondolatán, aztán összesugtak és Bene után tartottak. Az asszony a szuszogó Kovácsné mellé került. Nyomatékkal mondta:

— Átgyóttunk, Maris, mert vihar közeledik.

— Köszönjük a segítséget — nyögte Kovácsné munkától meg a szegénykezéstől kényszerdedeten. — Mondtam az uramnak, hogy előbb a keresztet rakjuk össze, de hát az egész let akarja vágni.

— Jól is teszi, mert hátha vihar jön. Andris, menjen kend kaszálni, mink hárman már megbirunk a kékkel — rendelkezett Benéné főnhangon. Benénének kezd ízleni a munka. No, a gögös Kovácsné! Most bezzeg jólesik a szomszéd segítése.

Bene pihent erejével csakúgy sodorta a pázmákat. Az asszonyok is kitétek magukért Ilonnal. Már a három kaszás sarkában voltak. Gyöngye félóra múlva Kovács letette a kaszát:

— No, hála Istennek! — törölte meg facsaróviz üstökét. De akkorára ordított a szél. A nap eltűnt. Mind a hatan nekiallottak az utolsó keresztet összerakni. Aztán futottak a körtefához. Koppannak az első kövér esőcseppek. Szinte lyukat vágtak a tarló földbe. Itt-ott jégzem is perdült, szinte sustergett a forró porban.

Kovács a körtefa alól szemmel méregette, mennyit is segítettek ezek.

— Ha nem jössz, Andris, bizony odamarad vagy tíz kereszt a sárnak.

— Emberi kötelesség — vágta el Bene.

Kovácsné a másik asszonynak áradott hálálkodva. Benéné szerénykedve a körtefát dicsérte. Milyen jó, hogy tavaly ki nem vágták, pedig egy keresztnyi termés helyét elveszi. Lám, még ebben is rájuk szorulnak!

Pista és Ilon előbb szótlanokdtek. Aztán kihúzták fejük fölött a nagy vászonpanyust, hogy ne érje a fáról lehulló viz őket. A szél acsarkodott a kifeszített ponyvára. S ahogy ki akarta kapni a kezükből, ezen elnevetgéltek. Olyan mulatságos ez az eső innen a fa alól.

A két asszony már a csirkéken aggódik. Vajjon el tudtak-e bújni idejében? Aztán hazaérkeznek-e idejében a csordahajtásra?

Pista közben igen belefeledkezett Ilon szemébe, amely vidáman ragyog ki a ponyva árnyéka alól. A szél hirtelen kikapta kezéből a ponyva szélét, a ponyván összegyűlt víz a nyakába zuhogott Pistának. Ilon édes jó kedvvel kacagott a zuhogó esőben ezen az élethetetlen legényen.

Kövess engem

P. Lukács Mansvét O.F.M. missziós beszédei
I. II. Ara kötetenként 150 Lei és portó.
Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

Az ország lakossága nyugalemmal fogadta a behívások hírét

Teljes rendben folyt le a szárazföldi, tengeri és légi haderő behívása

Bucurestiből jelentik: Öfelsége, II. Károly király az alábbi törvényrendeletet adta ki:

„A miniszterelnök és a hadügyminiszter és ideiglenes lég- és tengerészetiügyi miniszter jelentésére elrendeljük:

1. szakasz. A szárazföldi, tengeri és légi hadsereg általános mozgósítását.

2. szakasz. A mozgósítás 1940. június hó 29-én 0 órákor kezdődik.

3. szakasz. Jelen törvényrendelet végrehajtásával megbízuk a miniszterelnököt s a hadügy- és ideiglenes lég- és tengerészetiügyi minisztert.

ILCUSU, tábornok.

CAROL R.”

Kiknek kell bevonulniok?

1. számú közlemény.

A 6520. sz. törvényrendelet alapján a mozgósítottakon kívül jelentkezniök kell egységük-nél az összes tiszteknek, altiszteknek és katonáknak, akiknek sárga, vagy piros színű, az alábbi jelzésű s lepecsételésű behívójuk van:

1 Csillag AS 2, AT 2, HF 2, OB 1, PA 1, PA 2, VF 1, VF 2, HP 2 pecsétekkel.

2 Csillag BR 1, HF 1, CT 1, CT 2, ZT 1, BS 1, BT 1, BT 2, VU 1, BU 1, BU 2, US 2, CS 1, DZ 1, DZ 2 pecsétekkel.

3 Csillag VF 1, VF 2, ZA 1, UF 1, UF 2, OB 2, ZH 1, ZH 2 pecsétekkel.

4 Csillag ES 2, P 2, P 1, OF 2, ZC 2, VN 1, VN 2, UR 1, UR 2 pecsétekkel.

Kik mentesülnek a jelentkezés alól?

I. Nem kell jelentkezniök azoknak a tiszteknek, altiszteknek és közkatonáknak: a) akiknek sárga, vagy piros színű behívójuk más jelzésű, mint a jelen közleményben közölt;

b) a munkamozgósítási behívóval rendelkezőknek, a gépkocsivezetők kivételével, akik a nehéz tüzérségi egységekhez tartoznak. Az ezeknek adott felmentések semmiek.

c) A fehér színű helybenmaradási behívóval rendelkezőknek.

II. Az összes tiszték, altiszték és közlegények engedélyei és szabadságai semmiek.

III. Az előbbi közleményekben elismert bevonulási felmentések, valamint az egyéni felmentések semmiek, az alábbiak kivételével:

Az erődítési, út és vasut munkálatoknál dolgozó személyek. A romániai követségeken dolgozó személyzet, akik felmentést kaptak. A pénzügyminisztérium személyzetéből azok, akik az 1940-41. évre felmentést kaptak. A külügyminisztérium személyzetéből az egész konzuli kar. A belügyminisztérium személyzetéből egész rendőri és állambiztonsági szolgálat. A

hadfelszerelésügyi minisztérium személyzetéből, a hadsereg részére dolgozó üzemek és gyárak személyzete. A légi és tengerészetiügyi minisztérium személyzetéből a nagyvezérkar hozzájárulásával felmentettek. A közmunkaügyi minisztérium személyzetéből a nagyvezérkar által felmentettek, valamint a CFR, PTT, és

SAT. személyzete. A külkereskedelmi minisztérium személyzetéből a nagyvezérkar hozzájárulásával felmentettek. A cukorrépa termesztéséről az 1940 május 24-iki 40648. sz. rendelettel megállapított időpontig. A szénvidéken dolgozók az 1940 június 26-iki 205500. számú rendelet alapján, a petróleum lerakatok személyzetéből az 1940 június 19-iki 204789. sz. rendelet alapján felmentettek, valamint a magánhalászosok s az állami halászszerelőszolgálatba tartozók, akik az 1940. június 19-iki 14038. sz. rendelet alapján nyertek felmen-

IV. A fentebbiek érvénybe lépésétől kezdve a törvény intézkedéseinek megfelelően végrehajtandó a rekvirálásokat, végrehajtván mindazokat a rekvirálásokat, amire az egységeknek szükség van. Az összes összpontosításra szolgáló rekvirálás alóli felmentések semmiek s a mozgósítási rekvirálások vannak érvényben.

A nagyvezérkar 2. számú behívási parancsa

A nagyvezérkar második számú közleménye:

1. Az 1940 június 27-iki 2135. számú mozgósítási rendelet alapján azonnal behivatnak még a következő piros és sárga cédulás kategóriák:

2 Csillag AR 2, AT 2, AU 2.

3 Csillag O 11, O 12, SM 1, SM 2.

5 Csillag FL, FR 2, FB 2, FM 2, FB 1, FS 2, FR 3, FU 2, FS 3, FU 3, NT 1, NT 2.

A behívások hatása a fővárosban és az országban

Bucurestiből jelentik: A Curentul a következőket írja a mozgósítással kapcsolatban:

Az általános mozgósítás, amit pénteken este közölt a rádió, nem lepett meg senkit. Az utóbbi napok eseményei valószínűvé, sőt kívánatosá tették ezt. A polgárság nyugodtan és bizalommal fogadta a hírt. Az úti készülődések azonnal megkezdődtek. A főváros lakossága a hír vétele után az utcára özönlött és mindenütt a helyzethez illő komolysággal tárgyalta

az eseményeket.

Az első tartalékosokkal telt vonatok máris indultak Bucurestiből.

A fővárosban a hivatalok zavartalanul működnek tovább. A be nem vonult hivatalnokok kettőzött munkateljesítéssel biztosítják a szolgálat menetét. Az üzletek mind nyitva vannak s a hatóságok intézkedéseket fogantatosítottak, hogy sem árdragítás, sem áruerejtetés ne történjen.

Elfogták Nagyváradon a kolozsvári 400 ezer leies ékszerlopás tettesét

Nagyvárad. Saját tudósítónktól. A nagyvárad-i rendőrség hosszú nyomozás után elfogta a május 1-én Kolozsváron elkövetett ékszerlopás tettesét és a tettes büntársait. Ismeretes ugyanis, hogy Kolozsvár Főterén levő Péterffy Lajos-féle előkelő ékszerüzlet falát kibontották és onnan 400 ezer lei értékű ékszert raboltak el. A tettesek a szomszéd ház pincéjéből hatoltak be s a tett elkövetése után nyomuk veszett. Országos körözést adtak ki ellenük. Nagyváradon is bevezettek a nyomozást és Osorhan felügyelő igyekezése sikerrel járt. Pénteken délelőtt a Mária királyné-terem három vitaközvetítő fiatalemberre lett figyelmes, akik ékszerekről tárgyaltak. Felvitte őket a rendőrségre, ahol kitűnt, hogy az egyik-

nek hamis bejelentőlapja van, majd rövid vita után beismerte, hogy Kupás Zsigmond hívják és ő követte el egyedül a kolozsvári tőrést. A másik két fiatalember nagyvárad: Politzer György és Klein László. A hamis bejelentőlapot Politzer szerezte Kupásnak, akinek szára a lopott ékszerekből is többet értékesít. Kleinval együtt, Kupás elmondotta, hogy a bejárás után a zsákmány nagyobb részét Kolozsvárra Kiss Móricz orgazdánál helyezte el. Osorhan a miszár átutazott Kolozsvárra, ahol Kiss lakását megtalálták az ékszereket. Kupás Zsigmond Politzer Györgyöt és Klein Lászlót a nagyvárad-i rendőrség továbbra is fogva tartja. A folytatás kihallgatáson már több kolozsvári rendőrt is részt vesz. Ezután átadják Kupást a kolozsvári, a két utóbbit pedig a nagyvárad-i ügyészségnek.

Napiaink legaktuálisabb könyve

GIORGIO PINI:

MUSSOLINI ÉLETE

Tanulságosabb, érdekfeszítőbb olvasmány ma el sem képzelhető. A könyv igen izléses kiállításban, finom könyvpapíron, 20 eredeti fényképpel és művészeti címlappal, 226 oldal.

ÁRA 135 LEI.

Szolgáltatás gyógyszerterápiában

Kedden Nagváradon a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Mátyás király, Str. Vlahută No. 46. Telefon 21-34. (Ajtay).

Irgalmasok, Bulevardul Regele Ferdinand. Telefon 11-84.

Minerva: Piața Unirii.

Salvator, Str. Alexandri. (Németh). Tel. 10.

Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15.

Szerdán Nagváradon a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Aranykereszt, Piața Unirii (Zsigmondovits Barla). Telefon 28-52.

Csillag, Str. N. Iorga 1. Telefon 25-51.

Diana, Str. Astra No. 18. Telefon 32-57.

Kigyó, Piața Regina Maria. Telefon 29-60.

Szent Antal P. Reg. Ferdinand. Tel. 13-55.

A német-francia fegyverszüneti bizottság vasárnap tartotta megnyitó ülését

Negyven taggal vettek részt a két fél küldöttségei az első értekezleten. — A német-francia határozmányok végrehajtását összeegyeztetik az olasz-francia megállapodásokkal

Wiesbadenből jelentik: Az itteni Nassauerhof-szállóban vasárnap tartották meg a fegyverszüneti bizottság hivatalos megnyitó ülését. Az ülésen valamennyi német és francia kiküldött résztvett. Pontosan tizenegy órakor jelent meg a teremben a német küldöttség vezetője, Stülpnagel tábornok, a német küldöttség tagjaival. Röviddel ezután a francia küldöttség tagjai léptek a terembe Huntziger francia hadsereg-tábornok vezetésével, majd megtörténtek a bemutatkozások. A tolmács először a francia küldöttség tagjainak nevét sorolta fel. Miután a kiküldöttek, számszerint negyvenen, helyetfoglaltak, Stülpnagel tábornok az ülést a következő szavakkal nyitotta meg:

— A fegyverszüneti bizottság tárgyalásait megnyitónak jelentem ki. A bizottság feladata azoknak a határozmányoknak a keresztülvitele, amelyek a fegyverszüneti szerződés megállapított. A bizottság feladata a német-francia és az olasz-francia fegyverszüneti szerződésből eredő határozmányok összeegyeztetése.

A német tábornok szavait azonnal lefordították francia nyelvre.

Párizsban újból megindult az élet. Élénk forgalom az élelmiszer-üzletekben.

Bordeauxból jelentik: Az itt megjelenő *Journal* című lap beszámol a megszállás alatt lévő Párizs viszonyairól.

— Bár a városból sokan eltávoztak, — szól a többi között a beszámoló, — meglehetősen sok lakos maradt vissza és így Párizs élete viszonylagosan élénk. Az üzletek, főként a nagy áruházak megnyitották kapuikat. Különösen az élelmiszerüzletek forgalma élénk, tekintettel arra, hogy az élelmiszer-utánpótlás nehézségekkel jár, bár igyekeznek rajta segíteni. Gépkocsit keveset látni. Inkább csak a német tisztek és a közszolgálati személyek használnak gépkocsit. Miután a földalatti villamos nem közlekedik rendszeresen, sok párizsi kerékpáron jár. A közlekedést francia és német rendőrök irányítják. A zárórát a német időszámítás szerint 10 órára tűzték ki, ami francia idő szerint 9 órának felel meg.

Hitler vezér látogatása Párizsban. Göbbels német propagandaminiszter Hágában

Bordeauxból jelentik: Vasárnap reggel Hitler német birodalmi vezér és kancellár felülés nélkül megjelent Párizsban. Az Invalidusok templomában felkereste Napoleon sírját, majd a Névtelen Katona sírját látogatta meg.

Hágából jelentik: Göbbels német propagandügyi miniszter szombaton Hágában időzött. Megtekintette a várost, majd délután elutazott.

Lebrun és a francia kormány egyelőre Clermont-Ferrandba költözött. — A Párizsba visszaköltözést a fegyverszüneti bizottság tárgyalja.

Bordeauxból jelentik: Hírszerint Lebrun elnök és a kormány tagjai elhagyták Bordeaux-t és a francia közép-hegységbe költöztek, amelynek legfontosabb városa Clermont-Ferrand. A francia kormány székhelye egyelőre még e városban lesz, de Párizsba költözés kérdését is a fegyverszüneti bizottság már tárgyalás alá vette.

Bordeauxból jelentik: A Pétain-kormány Bordeauxból Clermont-Ferrandba érkezett. A francia kormány később Vichybe megy. A képviselőház és szenátus ebben a helységben tartja majd üléseit.

Átalakították a francia kormányt.

Bordeauxból jelentik: A francia kormányt átalakították. Belügyminiszter Marquet, munkaügyi miniszter Pomaret, postaügyi miniszter Bezrier, közmunkaügyi miniszter Frossard.

Reynaud volt miniszterelnököt súlyos autóbaleset érte.

Montpellierből jelentik: Reynaud volt francia miniszterelnök gépkocsija eddig ismeretlen okból St. Maxime közelében felborult. Reynaud súlyos fejsébet kapott. Állapota súlyos. A vizsgálat megindult.

Hősi halált halt Italo Balbo, az olaszlégierők tábornagya

A libiai Tobruk közelében folyó légi csatában gépe lángborulva lezuhant. Két napos gyász Olaszországban

Rómából jelentik: Italo Balbo olasz tábornagy, légügyi miniszter, a hírneves óceánrepülő, hősi halált halt. Balbo halála az egész olasz nemzetet gyászba borította. Benne az olasz nemzet egyik legkiválóbb fiát, a fasizmus egyik legkimagaslóbb vezető egyéniségét vesztette el. Rendkívül népszerű volt. Benne látták az új olasz férfitípus megtestesülését. Legendás óceánrepülése óta az olasz ifjúság eszményképe lett. Mint Libia kormányzója kiváló képességeivel, egyéniségével és hőles intézkedéseivel megszilárdította Olaszország helyzetét Észak-Afrikában. Legnagyobb érdeme az olasz légiflotta megszervezése. Neki tulajdonítható, hogy az 1930-as évek elején Olaszország légi hadereje valamennyi állam légihadereje között az élre küzdötte fel magát. Hősieségének és kötelesség-

teljesítésének esett áldozatul. Magavezette bombavető repülőgépen szemleutját végezte Libia keleti partjai felett. Rajta kívül még kilencen ütek a re-

Ötvenedik olasz légitámadás Málta ellen

A cyrenaikai határon az olaszok több pontot elfoglaltak. — A tobruki angol repülőátámadást visszaverték

Máltából jelentik: Málta szigete ellen vasárnap délelőtt folyt le az ötvenedik légi támadás. A Reuter jelentése szerint a támadó repülőgépek néhány bombát dobtak le.

Rómából jelentik: A cyrenaikai határon az olasz hadoszlop jelentősen tevékenykedett. Néhány

Eladók:

Olcso házak, házhelyek és szőlők, minden eladó ingatlant nyilvántartok s így minden igényt kielégíthetek.

Kérem, hogy eladó ingatlanát velem közölni sziveskedjék.

Gyorsan bonyolítok, mert már mindenki tudja:

hogyan ingatlant megvenni
s „Horváth“-hoz nem menni,
a biztos családás,
örökös megbánás

„Horváth“ ingatlaniroda
„BAFISO“ cserépkályhalera kat, Oradea - Nagy
várad, Regele Carol 3 szám.

pülőgépen. Kisérletében volt Caretti főkonzul, Enrico tripoliszi főkonzul, több katonatiszt, továbbá Balbo sógora és a *Corriere Padano* főszerkesztője. Amikor a repülőgép Tobruk közelébe ért, a légi térben nagy repüléseséta folyt angol bombavetők és olasz vadászrepülőgépek között. Balbo azonnal belevetette magát a harcba. Harközben hatalmas lángnyelv csapott ki a repülőgéből, mely azután pillanatok alatt lezuhant. Valószínűleg a benzintartályt érte a találat.

Balbo halála miatt Olaszországban két napot át valamennyi középületen és repülőtéren félár-bóera engedték a zászlókat. A lapok vezető helyen foglalkoznak a tragikus hírről és kifejezésre juttatják az olasz nemzet nagy fájdalomát. Rómában jól-éső érzéssel vették Csáky magyar külügyminiszter részvétnyilatkozatát és a magyar rádió megleghangu megemlékezését.

Balbo tábornagy és társai holttestének elszállítása. A bennszülött lakosság nagy részvéte.

Rómából jelentik: Balbo tábornagy holttestét Bengaziba szállították. Az útvonalon végig felsorakozott a környék lakossága. A tábornagy és társai holttestét a tobruki bennszülött lakosság kettős sora kísérte.

Németország részvétnyilvánítása.

Berlinből jelentik: Hitler vezér és kancellár, valamint Göring német birodalmi légügyi miniszter Balbo hősi halála alkalmából megleghangu részvétnyilatkozatot intézett Mussolinihez. Ribbentrop külügyminiszter Ciano olasz külügyminiszternek küldött részvétnyilatkozatot.

Balbo marsall, Libia olasz kormányzója, akinek a repülőgépe kigyulladt és lezuhant. Hír szerint Balbo szörnyethalt.

Chamberlain vasárnap este rádióbeszédet mondott

Ezt mondotta: „Minden úton, minden községben, minden házban szembe-
szállunk, míg az ellenség, vagy mi el nem pusztulunk”

Londonból jelentik: Chamberlain vasárnap este rádióbeszédet mondott. Ennek során a többi között kijelentette, a brit kormány egységes abban az elhatározásban, hogy mindvégig ellenálljon a német uralmi kísérleteknek. Kijelentette továbbá, hogy elhatározták, magtámadják az ellenséget és egy nagy néphez méltó harci szellemben szállnak szembe a támadásokkal.

— Lehetséges, — ugymond — hogy az ellenségnek itt-ott sikerül behatolnia. Ebben az esetben szembeszállunk vele, minden úton, minden községben, minden házban, míg az ellenség, vagy mi, el nem pusztulunk.

**Északírország hajlandó az ir szabad-
államhoz csatlakozni, ha ez utóbbi meg-
szakítja összeköttetéseit a német és olasz
államokkal és Anglia mellé áll.**

Londonból jelentik: Lord Craigavon, Észak-Írország miniszterelnöke kijelentette, hogy kész szoros együttműködésbe lépni az ir szabadállam kormányával, illetve De Valerával, a nemzetvédelem tekintetében. Az együttműködés feltételül azt tűzte ki, hogy De Valera — éppen úgy, mint Észak-Írország kormánya — Nagybritannia és a birodalom mellé sorakozik, elküldi Írországból Németország és Olaszország képviselőit és végül: kötelezi magát, hogy nem vet fel alkotmányos kérdéseket.

**Német repülőgépek támadták Anglia és
Skócia kikötő-berendezéseit és fegyvergyárait. Angol repülők északi és nyugati
Németországban támadtak.**

Berlinből jelentik: Vezéri főhadiszállás, Franciaországban és a tengeren nem történt különösebb esemény. Vasárnapra virradóan a német harci repülőgépek bombázták Anglia és Skócia kikötőberendezéseit és fegyvergyárait. Cardiffban és Bristolban több tartály lángborult. Sikeresen bombázták Lincoln és York repülőtereit. Az angol repülőgépek Észak- és Nyugat-Németországban nemkatonai célpontokat támadtak. Egy nyugati határvárosban egy angol repülőgép gépfegyvertűzet zúdított a német tüzoltókra, akik a bombák okozta tüzet akarták eloltani. Négy angol repülőgépet lelőttek, egy saját gép nem tért vissza.

A Reuter jelentése szerint vasárnap éjszaka

Anglia ellen intézett német légitámadásnak három halálos áldozata van. Több sebesülés is történt.

**Hat angol repülőgépet lelőttek a német,
holland és francia repülőterek elleni tá-
madásuk alkalmával.**

Londonból jelentik (Reuter): A brit repülőgépek szombat délután meglepetésszerű támadást intéztek Abbeville repülőtere ellen. Több repülőgép elpusztult. Vasárnap éjjel felgyújtották a hochsti vegygyárat és több támadást intéztek Badenben katonai célpontok ellen. Támadták Köln környékét, továbbá bombázták Norderney, Bokum és a Hollandiában lévő Schippoli repülőtereket. Repülőtereket bombáz-

* Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyek reggelként felkeléskor egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomor-emésztést előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.

tak Észak-Németországban és Franciaországban is. Hat angol repülőgép nem tért vissza.

12 angol bomba hullott Svájc területére.

Bernből jelentik: A Svájc középső részén lévő Schyz kantonban az elmúlt éjszaka egy sík mezőre 12 bomba hullott. A bombák anyagi kárt nem okoztak, emberéletben nem esett kár. A vizsgálat megállapította, hogy a bombák angol eredetűek.

**Hétfőn hajnalban ismét ellenséges repü-
lők írtak Skócia fölött és az angol
partokon.**

Londonból jelentik: Hétfőn hajnalban ellenséges repülőgépek jelentek meg Skócia felett. Az éjszaka az angol partvidék több pontján repültek át ellenséges repülőgépek.

A Szovjet külpolitikájának elágazásai

**Ünnepélyes levélváltás az ankarai jugoszláv és szovjet követ
között a diplomáciai jóviszonyról. — Olasz-jugoszláv együtt-
működés a balkáni békében**

Ankarából jelentik: Szovjet-Oroszország és Jugoszlávia ankarai követe között az ankarai szovjet követségen ünnepélyes levélváltás történt. A levélben kifejezték azt a reményt, hogy Szovjet-Oroszország és Jugoszlávia között a diplomáciai viszony jó irányban fejlődik tovább.

Rómából jelentik: Az olasz lapok közlik Cvetkovics jugoszláv miniszterelnöknek az olasz sajtó belgrádi képviselői előtt tett nyilatkozatát. Cvetkovics ennek során hangoztatta, hogy már kora fiatalságától kezdve híve az olasz-jugoszláv együttműködésnek és reméli, hogy ezt módjában lesz továbbépíteni. Kijelentette, hogy a jugoszláv munkáskérdés megoldásánál szem előtt kívánja tartani az olasz testületi rendszert. A jugoszláv munkásságot faszta mintára szindikátusokba tömörítik és egységes szervezetet létesítenek az egyetemi ifjúság számára is. A munkás szervezetekkel párhuzamosan munkaadó szervezeteket is létesítenek.

A balkáni helyzettel kapcsolatban a jugoszláv miniszterelnök annak a reményének adott

kifejezést, hogy a Balkánon továbbra is fennmarad a béke. Magyarországról szólva megállapította, hogy a magyar-jugoszláv kapcsolatok kitünőek és ugyanilyen kitünő Jugoszláviának Bulgáriához való viszonya. Kijelentette végül, nem lát semmi okot arra, hogy Jugoszlávia részvegyen egy esetleges viszályban.

**Különleges megbízatású bolgár küldöttek
utaztak Moszkvába.**

Szófiából jelentik: Janoff és Dedejanoff bolgár képviselők különleges megbízással Moszkvába utaztak. Utazásuk célja a bolgár-szovjet kereskedelmi kapcsolat megerősítése. A miniszterek megtekintik a moszkvai mezőgazdasági kiállítást.

**Oroszország nem intézett jegyzéket
a magyar kormányhoz Kárpátalja
ügyében.**

Budapestről jelentik: (A Rador távirata.) A Magyar Távirati Iroda közlése szerint illetékes magyar körökben kijelentették, hogy az a hír, mintha a szovjetkormány jegyzéket intézett volna a magyar kormányhoz és azt az igényt fejezte volna ki, hogy védelme alá akarja venni Kárpátalja ukrán lakosságát, teljesen kitalált.

**A genfi, rigai és kaunasi észk követek
visszahívása.**

Tallinból jelentik: Az észk államelnök a kormány indítványára elhatározta, hogy a genfi, rigai és kaunasi észk követet visszahívja. A genfi követség valószínűleg betöltetlen marad.

**Irak és Törökország együttműködése
a Közelkelet politikájában.**

Ankarából jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Irak külügyminisztere és igazságügyminisztere Ankarában időzik. A miniszterek tárgyalásokat folytattak a török miniszterelnökkel és külügyminiszterrel. A köztársasági elnök kihallgatáson fogadta az iraki minisztereket. A nézetek tökéletes azonossága reméli engedi a két ország közötti kapcsolatok szerencsés fejlődését és hasznosá tette az iraki miniszterek látogatását. Nuri Said külügyminiszter visszautazott Bagdadba.

**Belga munkások alkalmazása Német-
országban.**

Berlinből jelentik: Illetékes német körök közlik, hogy mostantól kezdve a belgák is kaphatnak Németországban munkát. Az önkéntes jelentkezéseket a belga munkaközvetítő hivatalok fogadják el. Elsősorban bányászok, fém-munkások, forrasztó munkások, szövőmunkások és napszámosok jöhetnek számításba.

Arita japán külügyminiszter rádióbeszédje Kelet-Ázsia új rendjéről

**A nyugati államok befolyásának kizárását követelte. —
Amerika nem hajlandó belenyugodni a távolkeleti kizáró-
lagosságba. — Hongkongban megindult az angolok és
franciák kitelepítése**

Tokióból jelentik: Arita japán külügyminiszter rádióbeszédet mondott, melyben hangoztatta, hogy Japán új politikai rend megalkotását célozza a Távolkeleten és lehetlenné tesz minden Csang-Kai-Sekk javára történő tevékenységet. Japánnak az a nézete, hogy Kelet-Ázsia országai és a Déli-tenger földrajzi, történelmi és gazdasági egységet alkotnak. Valamennyi keletázsiai ország között elengedhetlenül szükséges az együttműködés. Japán természetesen veszi, hogy a nyugati államok ne gyakoroljanak semmiféle nemkívánatos befolyást Kelet-Ázsia új rendjére és a vidéken történő minden esetleges területi átengedés japán részről súlyos aggodalmat kelt.

A Reuter jelentése szerint Washingtonban nem hajlandók elfogadni az Arita által han-

goztatott távolkeleti Monroe-elvet. Az amerikai kormány a múltban is helytelenítette Japánnak ilyenirányú terveit és féltőzése nem változott meg. Hongkongban megindult az angolok és franciák kitelepítése. Indo-Kína határa közelében harcok folynak a japánok és kínaiak között és japán jelentés szerint a japán csapatok elválták a csungkingi kormány valamennyi utánpótlási utvonalát, mely Hongkong és Haulun vidékén vonul keresztül.

Legu abo Szentíraskiadás

Oszövetség I-III. kötet. Vászonkötés 1080 Lel

Ujszövetség I-II. kötet. Vászonkötés 357..

„ rövid jegyzetes zsebkötés, 50 ..

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, IL. KÁROLY KIRALY-UT 5. SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lejt.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

A pénzügyintézetek újabb rendelet szerint saját szükségletükre ugyanazzal a haszonengedménnyel vásárolhatnak okmánybélyegeket, amelyet a dohánytőzsdék élveznek. Kolozsvár. Saját tud. A Monitorul Oficial május 30-iki 124-ik számában megjelent a dohánytőzsdékre vonatkozó országos szabályrendelet. Ennek 13-ik szakasza úgy intézkedik, hogy a magár-pénzügyintézetek kérhetik a monopol-pénztár igazgatóságától, hogy saját bélyegszükségletüket a CAM lerakatoktól közvetlenül szerezhessék be. Abban az esetben, ha ezt az engedélyt megkapják, megfelelő haszonengedményt (remize) kapnak, melynek nagyságát a pénzügyminisztérium állapítja meg.

SZENTGYÖRGYI PROFESSZOR KITÜNETÉSE. Szegedről jelentik: A szegedi egyetem ünnepi ülést tartott abból az alkalomból, hogy az egyetem tanácsa tudományos érdemével tüntette ki Nobel-díjas tudóst, Szentgyörgyi Albertet. Egy évvel ezelőtt alapította az egyetem ezt az érmet azzal a céllal, hogy a tudományos élet olyan kitünőségeinek adományozhassa, kik a kultúráért nagyjelentőségű eredményeket értek el. Ez az első alkalom, hogy magyar tudósra nyújtották át a tudományos érmet. Eddig külföldi, német és olasz tudósok, továbbá Johann Béla és Szily Kálmán államtitkár kapta meg.

Elhalasztották a Biharvármegyei és Nagyvárad Régorészeti és Történelmi Egylet közgyűlését. Nagyvárad. Saját tud. A Biharvármegyei és Nagyvárad Régorészeti és Történelmi Egylet vasárnapra hirdetett közgyűlése, a közbejött akadályok miatt elmaradt. A közgyűlés későbbi időpontját az egyesület közölni fogja tagjaival.

Három és félmillió ujjlenyomatot készítenek Amerikában az idegenkről. Washingtonból jelenti a Radar: Roosevelt elnök rendeletet írt alá, mely szerint az Egyesült Államokban élő 3 és félmillió idegenről pontos lajstromot és ujjlenyomatot készítenek. Az elnök rendeletéhez fűződő hivatalos kommentár kifejti, hogy ez nem irányul csak az állam biztonságát veszélyeztető elemek ellen.

Itéletidő Borossebesen. Aradról jelentik: Az elmúlt napokban borzalmas itéletidő vonult el az aradmegyei Borossebes felett. Délután öt óra körül veszterhes felhők gyülekeztek a környező hegyek fölött s még a vihar el sem érkezett Sebesre, a községen keresztül folyó patak vize veszedelmesen megduzzadt. Ami ezután történt, az már villámgyorsan pergett le: sűrű villámlások és mennydörgések közepette megeredt a fehérszakadás. A községben éppen hetivásár volt s a házakba menekült vásárosok, valamint a falu lakói megdöbbenve látták, hogy a patak vize kilép a medréből és a fából és vasból készült széles hidat, mint a pelyhet emeli fel, hogy nyomban azután darabokra törve sodorja magával a fűtca közepére. Ekkorra már a víz a fűtca méteres magasságot ért el és a község minden részéből tompán zúgott fel a víz sodrában összeroppanó házak összeomlásának moraja. A községben általános fejetlenség és riadalom tört ki. Akik kevésbé erős és megbízható házakban laktak, vízben gázolva, értékesebb holmijukat mentve siettek a köből épült magasabb fekvésű házak felé, hogy ott keressenek menedéket. Voltak, akik a háztetőre menekültek, de itt sem kerülhették el a veszedelmet, mert házaik alattuk omlottak össze. Különös szerencsének tulajdonítható, hogy az emberárléket óta ezen a helyen még át nem élt itéletidő nem követelt emberáldozatot. Összedől mintegy harminc lakóház, sok esetben a romok maguk alá temették a bentlétőket, de mindenkit sikerült idejében kimenteni, úgy hogy apróbb sebesüléssel szabadultak. Az anyagi kár azonban igen jelentős. Az áradás szombaton nagy pusztításokat okozott. Üzletekbe, lakásokba és pincékbe zudult be a víz, árukat tett tönkre és állatokat sodort el. Nyolc óra után, amikor a veszély elmúlt, Borossebes romokkal borított fűtcaja megrázó képet nyújtott.

Erdős Ferenc halála. Dr Erdős Ferenc a szatmári törvényszék nyugalmazott főelnöke 62 éves korában Kolozsváron a klinikán meghalt. A köztisztviselőben álló bíró hosszabb ideig betegeskedett és kizsolt gégebaja miatt kétszer is megoperálták. A második operációt már nem bírta ki legyengült szervezete és visszaadta lelkét Teremtőjének. Pályáját a zilahi törvényszéken kezdte, mint joggyakornok, majd Besztercén és Szatmáron volt törvényszéki aljegyző. 1916-ban Szatmárra nevezték ki törvényszéki bírónak. 1924-ben nevezték ki a törvényszék főelnökének és e tisztségében volt 1938 május 1-ig, míg nyugdíjazták. Holttestét beszállították Szatmárra. Halálát nagyszámú és előkelő rokonságon kívül nagyszámú tisztelői gyászolják.

Az egyezményes puhafatermelők az eladási árak emelésének engedélyezését kérték. Kolozsvár. Saját tud. Ismeretes, hogy a nemzetgazdasági minisztérium néhány héttel ezelőtt rendelteti uton megállapította a puhafa-termékek legmagasabb eladási árát és ez a maximális árjegyzék a Monitorul Oficialban is megjelent. Amint értesülünk, az egyezményes fatermelők beadvánnyal fordultak az illetékes körökhöz és a megállapított hivatalos eladási árak emelésének engedélyezését kérték.

Kiugrott a mozgásban lévő bányaaliftből — lábái szétrocsosodtak. Nagybányáról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt az elmúlt nap Felsőbányán, az ottani aranybányában. Fuchs Pál 26 éves bányaász több társával együtt az ércszállító lift aknájának falát tartó gerendákat javította. Eppen egy gerendát akartak a falba helyezni, amikor megdöbbenve látták, hogy a lift megindul lefelé. A munkások egyrésze még idejekorán kijutott az aknából, de Fuchs Pál éppen abban a percben akart kiugrani, amikor a lift leért és a munkás mindkét lábát elkapta. A felvonó teljesen szétrocsosolta Fuchs mindkét lábát. A munkást eszméletlen állapotban a nagybányai kórházba szállították. Állapota igen sulyos, mert bal lába két helyen is eltört, míg jobb lábán a comb-résznél nyílt törést szenvedett. Az elmúlt nap általában a bajsetek napja volt. Ignatiu Ioan láposbányai munkásnak egy izzó kőzet-furó esett a jobb karjára és a tüzes vas valóságos árturta a kezét. Sabo Ghrasim 35 éves fervezelyi kohómunkásnak egy farakas zuhant a fejére és fejt, arcát és vállát törte össze. Bokkuti Ioan 17 éves Petrosani munkásnak egy lezuhanó kődarab összetörte bal Lordáját. Krupit'er Stefan 20 éves Aurum-munkás a forró ércel összeégette jobb kezét. Ciordas Tódras 18 éves szári munkásnak a kiömlő kénvas égette össze kezét és lábát, míg Tarta Ilie 45 éves Somesanu munkásnak egy lezuhanó tőrfa roncsolta össze jobb kezét. Az összes sebesülteket beszállították a nagybányai munkásokórházba.

HALÁLOSVEGÜ GÉPKOCSIÖSSZEÜTKÖZÉS BUDÁN. Budapestről jelentik: Vasárnap reggel Budán az Avar- és Hagyalja-utca sarkán dr. Vályi Lajos ügyvéd, országgyűlési képviselő magavezette gépkocsija összeütközött az angol követség titkárnak gépkocsijával, amelyet Sterzer László 19 éves söfőr vezetett. Az angol követség titkárnak kocsija nekívágta Vályi kocsiját egy villanyoszlopnak, Vályi koponyaalapi törést szenvedett és a mentőkocsiban meghalt. Az angol diplomata sofőrt letartóztatták.

Adományok. Horváth Ferencné és családja részére D. D. (Helyben) 50 lejt, N. N. „Isten nevében” 100 lejt adományozott. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Strauss Richard, a világhírű német zeneszerző Japán számára új ünnepi indulót szerzett. Ez a kép az új zenemű bemutatása közben készült.

Kendőrezen helyezték örök nyugalomra a magyar kormányzó leányát

Budapestről jelentik: Az egész magyar társadalom bensőséges részvéte mellett folyt le ifjú gróf Károlyi Gyuláné, született Horthy Paulette temetése. Pénteken a reggeli órákban átvitték a koporsót a királyi vár Krisztina városi oldalán lévő egyik földszinti csarnokába, ahol gyönyörűen felravatozták. A koporsón két csoport helyezték el, az egyik a szülők, a kormányzói pár koszorúja volt a következő felirással: Megtört, bánatos szüleid. A másik hatalmas piros virágokból álló koszorút az elhunyt férje helyezte el. Délélt tiz óra után kezdett benépesedni a királyi Várpalota környéke. Egymásután érkeztek gépkocsin és díszes magánfogatkon az előkelőségek, majd háromnegyed 11 órakor érkezett meg kíséretével Serédi Jusztinián hercegprímás, az országgyűlés két házának elnökei, a kormány tagjai, majd József királyi herceg családjának tagjaival. Pontban 11 órakor lépett a terembe mély gyászban a kormányzói pár. Ezután bevonult a gyászszertartást végző Haza Lajos pápai kamarás fényes kíséretével és a szertartás elvégzése után elindult a menet a Várói a Szent György-téren és a Lánchida út a nyugati pályaudvarra, ahonnan a koporsót Kendőrezenre szállították és délután 5 órakor a családi sírboltban helyezték el. A különvonaton utazott a kormányzó és családja és a meghívott előkelőségek.

Mozart halálának 150 éves fordulójá. Bécsből jelentik: Mozart Wolfgang Amadeus, a határozatlan zeneköltő halálának 150 éves fordulójára megünneplésére már most nagy előkészületeket tesznek Ostromark fővárosában.

Sulyos ítéletek határátlépési kísérlet miatt. Kolozsvár. Saját tud. Érdekes fordulatokban bővelkedő ügyet tárgyal a kolozsvári katonai törvényszék. Az ügy elisményei a következők: A múlt év december 22-án, közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt Baráth Gábor betlehem-i tisztviselő, a karácsonyi ünnepekre át akart menni Magyarországra, hogy otlíte a t eladja magyar területen lévő ingatlanát. Az idő rövidsége miatt azonban nem sikerült utívelet kapnia és ezért megkérte Kovács István Kiszszántó községbeli kocsmáros, hogy valamely módon juttassa őt át a határon. Kovács vállalkozott is a feladatára és úgy beszélték meg a dolgot, hogy Farkas Ferdinánd kiszszántói tanító házában várja meg az átmenésre alkalmas időpontot. Kísérletük azonban nem sikerült, mert a határőrség Baráth Gábort és Kovács Istvánt letartóztatta és így került ügyük a katonai törvényszék elé, ahol a hűnvádi eljárás lefolytatása után tegnap tartották meg a főtárgyalást. Mindhármukat hazaárulás vádjával állították a katonai bíróság elé s a tárgyalás során több tanút is kihallgatott a katonai törvényszék. Az elhangzott tanuvallomásokból és a vádlottak vallomásából azonban nem nyert beigazolást a hazaárulás vádja. A perbeszédnek során dr. Moldován Valér, dr. Gutiu Pavelescu és dr. Büttinger védőügyvédek védőbeszédükben a bonyolult és kényes ügy minden részletének teljes feltáráásával megdöntötték a hazaárulás vádját, úgy hogy a védelem álláspontját a katonai bíróság is magáévá tette és az ítéletet is abban az értelemben hozta meg, mely szerint a katonai törvényszék a vádlottak felett nem hazaárulás, hanem tiltott határátlépési kísérlete miatt ítélték s a vonatkozó törvényszakaszok alapján Baráth Gábort 2 évi, Kovács István kocsmáros másfélévi fogházra ítélte, míg Farkas Ferdinánd tanítót, akiről megállapítást nyert, hogy semmit sem tudott a készülő tiltott határátlépési kísérletről, a katonai törvényszék felmentette.

Endrődy László S. J.:

Szeretet-szózat

Ez az első részében egy Szent Szív-apáca életét ismertető mű, a mostani Szent- atya előszavával jelent meg. Ez jellemzi legjobban a tartalom értékességét.

A második rész Jézus szent Szívének magánkinyilatkoztatásait tartalmazza. Minden sorából a szeretet ellenállhatatlan, isteni ereje sugárik.

Ára szép kartonkötésben, sok illusztrációval 113 lejt és portó.

Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadóhivatalánál, Oradea, Str. Regele Carol 5.

Földcsuszamlást idézett elő egy beomlott váradi pince

Rombadólt egy villaszerű épület, amely a pince fölött épült s egy másik ház is megrongálódott

Nagyvárad. Saját tud. Sulyos helyzetet teremtett az elmúlt nap a Nilgesz-telepen egy régi pince beomlása. A tudószanatorium felé vezető Nicolae Baldiceanu-utca alatt húzódik keresztbe egy több mint százötven méter hosszú régi pince, amelynek bejárata a szomszéd utcában a Calea Motilor 15. szábu ház udvarán van.

Az egykori hatalmas borospincét mostani tulajdonosa, özvegy Biróné, gombatermelőknek adta ki s a gombatermeléssel alaposan föl-áztatták a pince talaját. Ehhez járult még az utóbbi napok állandó esőzése. A hegyről lerohanó nagymennyiségű esővíz beszivárgott a homokos, kavicsos talajba. A víz mind több és több földet hordott el a pince tetejéről s a boltozat nélküli földbejárat pince nem bírta tovább tartani: a reá nehezedő földtömeget. Szombaton, a koraesti órákban, közvetlen a szanatorium felé vezető uton a pince hatalmas robajjal beomlott s néhány pillanat alatt az ut teljes szélességében mély gödör tátongott. A pince beomlása nagyarányú földcsuszamlást idézett elő s az ut mentén a magas dombra épített házak alól a gödör felé indult a házakat tartó talajföld. A közvetlen szomszédságban levő Papp Gergely villamoszerelőnek alig volt annyi ideje, hogy a házából a butorokat kimenekítse, egyszerre megmozdult a föld a ház alatt és az alig négy esztendeje fölött villaszerű ház helyén hatalmas porfelhő emelkedett: az épület majdnem teljes egészében összeomlott. Amikor szétszórt a porfelhő, csak a semmibe meredő gerendákat, megrepert falakat láttak maguk előtt a kétségbeesett házbéliek. Belezuhan a gödörbe az 5-a számú ház betonlépcsője s a ház előtti villanyoszlop is. Időközben megeredt a hatalmas zápor s a dombokról leszáradó víztömeg, mint a berogyott pince gödrébe zuhant bele, úgy hogy attól kellett tartani, hogy a még jobban átmedvesedő pince teljes hosszában beomlik s elpusztulnak a környéken levő épületek. Közben a 5-a szám

alatti ház sarka is megrepedezett, úgy hogy Tar-soly Károly, a ház tulajdonosa, jónak látta a lakást teljesen kiüríteni. Az esővíz mind nagyobb erővel zudult a gödörbe, ezért értesítették a tűzoltókat, akik azután hosszú ideig szivattyúzták a vizet a pincéből. A város mérnöki, illetve műszaki hivatalának kiküldöttjei csak vasárnap jelentek meg a szerencsétlenség színterén. Megjelent a műszaki vezetőkkel Chirila polgármester is a helyszínen Solyom és Gherman alpolgármesterek kíséretében. Más intézkedést azonban nem tudtak végrehajtani, mint azt, hogy a különben ugys lehetetlenné vált forgalmat ezen az utcán beszüntették.

A vasárnap délutáni kirándulócsoportok kíváncsian álltak körül a tudószanatorium, illetve a szállóbagyi erdő fele vezető utat elzáró hatalmas gödört s a romokban heverő épületet. A tulajdonos kétségbeesetten tördelte kezét összeomlott házának kapujában s amikor a szerencsétlenség körülményeiről érdeklődtünk, azt kérdezi tőlünk hogy vajjon ki nyújt neki segítséget arra, hogy öt év előtt épített kis családi házáat újból fölépítse? A város, a város építési hivatala, vagy a pince tulajdonosa? Véleményünk szerint a város építési hivatala követett el ismét helyrehozhatatlan hibát akkor, amikor építési engedélyt adott ki olyan telkekre, amelyek alatt a veszedelmes állapotban levő régi pince húzódik. Az építési hivatal nem most követi el először ezt a hibát, hiszen az állandó árvízveszélyben levő Óssi-telepen is ennek a hivatalnak az engedélyével, vagy szemhunyasával építették fel azokat a házakat, amelyekből alaktalan vályoghalmazokon kívül semmi sem maradt. Itt ismét mulasztás történt amiért valaki felelős! S mi bízunk abban, hogy a város vezetősége — közelebbről Chirila polgármester — felelősségre vonja a mulasztó hivatalnokokat s módot nyújt a kárt szenvedett háztulajdonosoknak az elszívott veszteség pótlására. (Marjalaky.)

SPORT

Ki kerül a döntőbe?

Győzött a Beogradszky, döntetlent ért el Rapid a KKK vasárnapi fordulóján

Ferencváros—Rapid döntőt várnak. — A Fradi otthon könnyen behozhatja a belgrádi csapat egygólos előnyét

A kormány rendelkezéseinek értelmében szombaton és vasárnap az ország valamennyi városában szüneteltek a sportlányosságok. Egyedül a Szeged FC—U. előre lekötött nemzetközi mérkőzést játszották le, azonban ennek a mérkőzésnek is edzőmérkőzés jellegét adták.

A Kis Középeurópai Kupa vasárnapi fordulójának két mérkőzése nagy küzdelmet hozott s az eredmények alapján megállapíthatjuk, hogy az eddig harcban levő négy csapat egyenlő esélyekkel áll a porondon. Papírforma szerint eddig a Beogradszkyknak a legnagyobb az esélye, mert a négy csapat közül egyedül ő nyert mérkőzést a vasárnapi fordulón. Ez az esély azonban azonnal kisebbé válik, ha megcundoljuk, hogy Beogradszkyknak a Ferencváros az ellenfele s a Ferencváros az előző fordulóban tiszta vereséggel hocsajította háza az a csapatot, amelyiktől Jugoszláviában kikapott. Nem sokkal kisebb azonban a Gradjaszky és a Rapid esélye sem.

Itt adjuk egyébként beszámolóinkat a vasárnapi sporteseményekről:

Gradjaszky—Rapid 0:0.

Zágrábról jelentik: 12 ezer néző előtt Kun Ernő magyarországi játékvezető vezetésével folyt le a kemény, de mindvégig sportszerű mérkőzés. A Rapid szépen játszott, fölényben is volt, de Sipos nélkülözve, a horvát védőfalon keresztül nem tudta gólrá váltani fölényét.

Az eredmény azonban így is szép, hiszen a Rapid számára már csak egy bucaresti győzelemre van szükség és a döntőbe kerül.

Beogradszky—Ferencváros 1:0 (1:0).

Belgrábról jelentik: A zúgó eső miatt mindössze 5000 főnyi közönség volt kíváncsi a mérkőzésre, amelyet Bajaut játékvezető vezetett le. A felzúzó pályán a belgrádi csapat jobban föltaálta magát s be is tudták rugni még az első fordulóban a győzelmet jelentő gólt. A Ferencvárosnak a belgrádak győzelme ellenére sem lesz nehéz dolguk Budapesten... bár azt szokták mondani, hogy a labda kerék... A győzelmet jelentő gólt Glisovics lölte.

Szeged—Universitate 4:1 (1:1)

Kolozsvárról jelentik: A Szeged FC szombaton tréning-mecset játszott az „U”-val. A Szeged: Bognár, Marosi, Mester és Nagy góllaival biztosan győzött. Az „U” gólját Coman lölte.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: LOBOGÓ FARKLYAK.

DORIAN: I. RIO CSILLAGA. II. AZ UTOLSÓ ROHAM.

A premontrei rend ünnepe: A Szent Norbert ünnepek sorrendje

Szent Norbert főünnepe július 11-ikén, csütörtökön lesz, mivel július 6-ikán, Szent Norbert halálának emléknapján, más ünnepek miatt kellő fényt kifejteni nem lehet. Az ünnepnek a következő sorrendje lesz a nagyváradi premontrei templomban:

Július 4-ikén, csütörtökön este 11-től 12-ig Szent Óra.

Július 5-ikén a hó első péntekén ünnepélyes szentmise.

Július 7-től (vasárnap) július 11-ig (csütörtök) nyilvános lelki gyakorlat.

Kezdődik július 7-ikén este fél hétkor, litánia után a megnyitó szentbeszéd.

Július 8-ikán, 9-én és 10-ikén, naponként három elmélkedés, vagyis hétfőn, kedden és szerdán.

Az elmélkedések ideje reggel negyed nyolc órakor, délután öt órakor és este nyolc órakor lesz.

Július 11-ikén Szent Norbert ünnepe a vasárnapi istentisztelet rendje szerint, tehát szentmisék lesznek 7, 8, 9 és fél 11 órakor.

Július 11-ikén a 9 órai mise keretében a következők lesznek: ünnepélyes fogadalomtétel, a Szent Norbert harmadik rendje férfi tagjainak fogadalomtétele és az ujak felvétele.

Július 11-ikén este fél hétkor litánia és szentbeszéd.

Július 14-ikén, vasárnap a 9 órai misén a harmadik rend női tagjainak a felvétele.

Július 11-től kezdve július 18-ig a Summa mise után szentségkitétel és áldás.

A lelkigyakorlati beszédeket Szilágyi M. Dózsa kormányzó perjel mondja.

Piaci árak Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon közepes felhozatal mellett tartottak voltak az árak. Nagy meglepetést keltett az ujbungonya áremelkedése. A zöldségfélék ára fokozatosan csökken. A gyümölcs piacon nagyon kicsi aranyu az arcsökkenés. A tejpiaci árai a multheti árakhoz viszonyítva, némileg csökkentek. A baromfi piacon változatlanul magasak az árak. Részletes beszámolóink a következők:

Zöldségpiac. Levesbevaló zöldség vegyesen csomója 3—4, hagyma csomója 1—2, ujbungonya kg 10, (multheti ár 6—7 lei), káposzta fejenként 4, 5, 6, kelkáposzta fejenként 6—7, karaláb 2 db 3, kartfiol fejenként 15—20, retek csomója 1—2, ugorka kisebb db 2—3, nagyobb 5—6, paradicsom kg 100 lei (!) zöldbab kg 10, zöldborsó kg 6, kifejtett borsó kg 12 lei.

Gyümölcsiac. Cseresznye, fajta szerint kg 10, 12, 15, 20, 25, meggy kg 8, 9, 10, földieper kg 8—12, málna kg 14—16, ribizli kg 12—14, korai kajszin barack kg 35—40, aszaltszilva kg 20, dió kg 22, dióbél kg 65—70 lei.

Tejpiac. Közepes felhozatal. Tej literje 6—7, tejföl literje 24—28, tehéntúró kg 25—28, juhtúró kg 40—45, juhsajt kg 40—45, falusi vaj kg 95—100 lei. — Főzőolaj literje 60 lei.

Tejás párja 4.50—5 lei.

Baromfi piac. A felhozatal növekvőben. Az árak változatlanul magasak.

Halpiac. Az árak változatlanok.

Aprekündetések

Adás-vétel

Eladó

egy egész és egy féles női bicikli, Oradea-Nagyvárad, Calea Ruinelor 9. Petőfi-utca folytatása.

Lekás

Ures szoba

azonnal kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Andrei Muresan 9. sz.

Egészséges ház,

3 szobával, konyhával mellékhelyiségekkel, kerttel és udvarral és 2 szobából álló üzlethelyiséggel kiadó. Óssi-telep 32-es utca 16. szám

Kiadó

augusztus 1-re modern 2 szobás, előszobás lakás. Oradea, Strada Madridului 4. szám.

Kiadó

azonnal butorozott szoba fürdőszobával. — Oradea-Nagyvárad, Str. Averescu 37. szám.

Állást keres

Fiatal könyvelő,

perfekt mérlegkepes, román származásu, Kereskedelmi Akademiával, hosszú gyakorlattal, — katonai összpontosításra nem hívják be, komoly vállalatnál állást keres. Szükség esetén anyagi garanciát is letétbe helyez. Címét a kiadóba kér.

RADIO

KEDD, JULIUS 2.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 13 Időjelzés, vizállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 13.10 Nyitányok francia vigoperákból és hírek. 13.45 Operetthanglemezek. 14.15 Hírek. 14.35 Részletek idősebb és ifjabb Johann Strauss műveiből, hanglemezek. 15 Közlemények. 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Időjelzés, időjárásjelentés. 20.01 Orvosi krónika. 20.16 N. Paun énekel a rádió zenekarának kíséretében. 20.45 Hírek. 21 A rádió szimfonikus zenekara. 21.20 Alice Voinescu: Keresztény értékek. Felolvasás. 21.35 A rádió szimfonikus zenekara hangversenyének folytatása. 22.15 Hírek, sporthírek. 22.30 Kamarahangverseny. 22.55 Francia énekesek hanglemezei. 23.40 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, éntrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasások. 13.10 Hanglemezek. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.30 Hírek, műsorközlés. 17.15 Báthory Irén meséi. 17.45 Hírek. 18.15 Bagossy Judit zongorázik. 18.45 Urbino ura. Vátcy Lajos felolvasása. 19.15 Az Aranyhegedűpályázat harmadik hangversenye. 20.15 Hírek. 20.25 Hanglemezműsor. 21.15 Kilián Zoltán hangképsora a Mátrából. Közreműködik Nagy Izabella és Hámory Imre. 22.40 Hírek. 23.10 A rádió szalonzenekarának műsora. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Táncclemezek. 1.05 Hírek.

SZERDA, JULIUS 3.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 13 Időjelzés, vizállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 13.10 A Stănescu-testvérek zenekarának hangversenye. 13.55 Időjelzés, sporthírek. 13.45 A Stănescu testvérek zenekara hangversenyének folytatása. Ion Lucian énekszámával. 15 Közlemények. 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Időjelzés, időjárásjelentés. 20.01 Művészeti krónika. 20.16 Hanglemezek. 20.40 Hírek. 21 Hanglemez. 21.15 Mihail Sadoveanu felolvasása. 21.30 A rádió koncertzenekarának hangversenye. 22.15 Hírek, sporthírek. 22.30 A rádió koncertzenekara hangversenyének folytatása. 23 Énekszámok. 23.40 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, éntrend. 11 Hírek. 11.20 Ismeretterjesztő felolvasások. 13.10 Az Ilmicky szalonzenekar műsora. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. 15.30 Hírek. 17.15 Sz. Horváth János csevegése. 17.45 Hírek. 18.15 Énekkari hangversenye. 18.50 Beszélgetés az egyetlen magyar tűzharcos asszonnyal. 19.10 A rádió szalonzenekarának műsora. 20.15 Hírek. 20.25 Cigányzene. 20.50 Kézügyi negyedóra. 21.25 Hangképek az 1940. esztendő első felének eseményeiről. 22.40 Hírek. 23.10 Postászenekar. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Cigányzene. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 4.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 13 Időjelzés, vizállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 13.10 Victor Predescu zenekarának hangversenye. 13.35 Időjárás, sporthírek. 13.45 Victor Predescu zenekarának hangversenye. 14.15 Hírek. 14.35 Victor Predescu zenekara hangversenyének folytatása. 15 Hírek. 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Időjelzés, időjárásjelentés. 20.01 Tudományos krónika. 20.16 Hanglemezek. 20.40 Hírek. 21 Orosz énekkari hanglemezek. 21.15 Thoma Vladescu felolvasása. 21.30 Szimfonikus hangverseny. Hanglemezek. 22.15 Hírek, sporthírek.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, éntrend. 11 Hírek. 11.20 Ismeretterjesztő felolvasások. 13.10 Bánkóczy Erzsébet hegedül, zongorakísérettel. 13.55 Solymossy Margit énekel. 14.20 Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30 A rádió szalonzenekarának műsora. 15.30 Hírek, műsorközlés. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15 A magyar-német atlétikai mérkőzés, dr Szerbák Elek felolvasása. 18.30 Cigányzene. 19 Somogyváry Gyula felolvasása. 19.15 Köréh Endre énekel zongorakísérettel. 19.45 Szilassy Gyula magyar költők szerelmes verseiből ad elő. 20.15 Hírek. 20.25 Furulyaszó. Babay József hangjátéka. 21.10 Az Operaház zenekara. 22.40 Hírek. 23.10 Rajkó-zenekar. 0 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. 0.25 Humoros számok hanglemezeiről. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, JULIUS 5.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 13 Időjelzés, vizállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 13.10 A Botez testvérek zenekarának hangversenye. 13.45 Vilou Andreescu Dayvi szerzeményei. 14.15 Hírek. 14.35 Botez testvérek zenekara hangversenyének folytatása. 15 Közlemények. 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Időjelzés, időjárásjelentés. 21.01 Gazdasági krónika. 20.16 Gabriel Năruja énekel. 20.45 Hírek. 21 Szóktetés a szerályból. Mozart dalműve. 23.05 Szórakoztató hanglemezek. 23.40 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, éntrend. 11 Hírek. 11.20 Ismeretterjesztő felolvasások. 13.10 Katonazene. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30 Cigányzene. 15.30 Hi-

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

EGYESITVE A LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE

HUZÁSI TERVEZET

23. CSOPORT 1940. JULIUS 15. ÉS 18. SOROZATOK 23. CSOPORT

Sárga SOROZAT Huzás: 1940. JULIUS 15, HÉTFŐ

ALLAMI SORSJÁTÉK Nyermények	TÖRZSSORSJEGYEK a Lei	(Osztandó Nyermények) Összesen Lei
1	1.000.000	1.000.000
2	800.000	1.600.000
3	700.000	2.100.000
4	600.000	2.400.000
5	500.000	2.500.000
6	400.000	2.400.000
7	300.000	2.100.000
8	200.000	1.600.000
10	100.000	1.000.000
45	40.000	1.800.000
150	10.000	1.500.000
15000	800	12.000.000
15241		32.000.000

U. F. C. R. SORSJÁTÉK MELLÉKSORSJEGYEK (Osztatlan Nyermények)

100	10.000	1.000.000
400	3.000	1.200.000
4000	400	1.600.000
16000	200	3.200.000
20500		7.000.000

Fehér SOROZAT Huzás: 1940. JULIUS 18, CSÜTÖRTÖK

ALLAMI SORSJÁTÉK Nyermények	TÖRZSSORSJEGYEK a Lei	(Osztandó Nyermények) Összesen Lei
1	6.000.000	6.000.000
10	1.000.000	10.000.000
30	100.000	3.000.000
10000	300	3.000.000
10091		32.000.000

U. F. C. R. SORSJÁTÉK MELLÉKSORSJEGYEK (Osztatlan Nyermények)		
100	10.000	1.000.000
400	3.000	1.200.000
4000	400	1.600.000
16000	200	3.200.000
20500		7.000.000

A sorsjegy csak a rajta feltüntetett sorozatra érvényes

A nyermények minden nemű adó levonás nélkül fizetettnek ki

Egész sorsjegy ára Lei 800
Negyed sorsjegy ára Lei 200

rek, műsorközlés. 17.15 Híres kereskedők. Kis-léghy Nagy Dénes dr felolvasása. 17.45 Időjelzés, hírek. 18.15 Jahn Antal és Regós Andras tangó-harmonika kettőse. 18.35 Hangképek a könyv sorsáról, a szerzőtől az olvasóig. Beszélő Révay József dr. 19.10 A rádió szalonzenekar. 19.40 Sportközlemények. 20.15 Hírek. 20.25 Budapest fejlődése. Szendy Károly dr polgármester felolvasása. 20.55 A Waldbauer-Kerpely vonósnégyes. 21.55 Róptében a nyár körül. Utazás térben és időben. Irta és összeállította Cs. Szabo László. 22.40 Hírek. 23.10 Táncclemezek. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Cigányzene. 1.02 Hírek.

SZOMBAT, JULIUS 6.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 13 Időjelzés, vizállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 13.10 A rádió zenekarának hangversenye. 13.35 Időjelzés, sporthírek. 13.45 A rádió zenekarának hangversenye. 14.15 Hírek. 14.30 A rádió zenekara hangversenyének folytatása. 15 Közlemények. 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Idő-

jelzés, időjárásjelentés. 20.10 Természetjáró krónika. 20.16 Costica Bădescu énekel. 20.45 Hírek. 21 A rádió postája. 21.15 A Luceafărul zenekar táncszámai. 23.40 Hírek. Francia, német opera-lemezek. 23.40 Hírek francia, német, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, éntrend. 11 Hírek. 11.20 Ismeretterjesztő felolvasások. 13.10 A rádió szalonzenekarának műsora. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Szórakoztató hanglemezműsor. 15.30 Hírek, műsorközlés. 17.10 Bábjáték. helyszíni közvetítés az egyik budapesti elemi iskolából. 17.45 Hírek. 18.15 Rádiópostája. 18.50 Népegyes Lucia és Teleki Sándor magyar nótákat énekel. 19.45 Uray Dezső felolvasása a 150 éves Peleskei Nótáriusról. 20.15 Hírek. 20.25 Légy jó mindhalálig. Mórlicy Zsigmond szimfonia. 22.40 Hírek. 23.10 Hangképek a magyar-német válogatott atlétikai mérkőzésről. Beszélő: Puhár István. 23.35 A Chappy jazz-zenekar műsora. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Cigányzene. 1.05 Hírek.

A belügyminiszter körrendeletet adott ki a közbiztonsági intézkedések szigorításáról

Éjjeli 11 órakor az összes nyilvános helyiségeket be kell zárni. — Csoportosulások, káros hírterjesztések és összejövetelk tilalmazása

Bucurestiből jelenti a rádió: Ghelmegeanu belügyminiszter a hivatalos lap június 28-iki számában megjelent és az 1940 június 26-ról keltezett királyi rendelet törvényre való hivatkozással, amelyben a hadsereg általános behívását rendelték el, a belügyminisztériumra háruló feladatok véghezvitele céljából a következőket rendeli el:

Az összes nyilvános helyiségek zárórája éjjel 11 óra.

2. Szigorúan tilos az utcákon való és a négy személynél nagyobb csoportosulás vagy járkálás.

3. Azonnali hatállyal bezárják azokat a nyilvános helyiségeket és klubokat, ahol az állambiztonságra vagy nemzetvédelemre káros híreket terjesztenek, vagy vitatnak meg.

4. Szigorúan tilos mindenféle összejövetel, vagy gyűlés tartása úgy zárt helyiségben, mint szabad ég alatt a katonai hatóságok előzetes engedélyének előzetes kikérése nélkül.

5. Tilos idegenek befogadása és elszálláso-

lása a rendőrségi hatóságoknál való azonnali bejelentés nélkül.

6. A jelen határozat végrehajtásával a közigazgatási hatóságokat bizzuk meg.

Az állambiztonság ellen vétők internálása.

Bucurestiből jelenti a rádió: A belügyminisztérium az államvédelmi törvény 39-ik szakaszára való hivatkozással elrendeli, hogy mindazoknak az egyéneknek tevékenységéről, akik az állambiztonság vagy a közrend ellen vétettek, távirati jelentést küldenek a belügyminisztériumnak, hogy az illetőket internálják.

A látványosság és zenetilalmat július 3-ikáig meghosszabbították.

Bucurestiből jelenti a rádió: A belügyminisztérium újabb rendelete értelmében a látványosságok és a zene háromnapos tilalmát újabb három nappal meghosszabbították, július 3-án estig bezárólag.

A Nemzet Pártjának felhívása a nemzeti összetartás érdekében

Urdarianu vezérkari főnök és Moldovan főtitkár írta alá a felhívást

Bucurestiből jelenti a rádió: Ernest Urdarianu a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke és Victor Moldovan, a Párt főtitkára a következő felhívást bocsátotta ki:

Románok! Az utóbbi napokban erős megpróbáltatásnak tették ki a román nemzetet és súlyos vihart keltettek lelkeinkben. Továbbra is él bennünk azonban a szabad élet és a nemzeti szolidaritás vágya. Mennyi könnyet ejtettünk az utóbbi napokban a támasz és fedél nélkül maradt menekültekért. A veszély és a más határaink felől jövő fenyegetések azonban kinyitották szemünket és egyesítették bennünket megértő nemzeti szolidaritásban.

Királyunk mennyi erővel és áldozatkészséggel dolgozott, éjt és napot egybevetve, hogy megvilágítsa azt az utat, amelyen a jövőben haladnunk kell. Egyet azonban tudunk: Addig semmi sem vezet el, míg a nemzeti együttérzés él bennünk. Kötelességünk minden erőnkkel és tudásunkkal magas irányítóknak, az Uralkodó köré csoportosulni. Hadseregünk teljesíti kötelességét, az ország lakossága pedig nyugodt és fegyelmezett.

Románok! Válságos időkben erőre és lendületre van szükség. Ezt az erőt a Nemzet Pártjától várhatjuk, amelynek hivatása, hogy Ófelsége a ki-

rály irányítása alatt vállvetve dolgozzon a román jövő megvédése érdekében. Egységes és nemzeti Romániára van szükség. Bizzunk királyukban és bizzunk önmagunkban. Gyülekezzünk lelkesen Ófelsége zászlaja alá és egyéremmel kiáltunk: Éljen a király, Éljen Románia.

Weygand tábornok Szíriába utazott

A szíriai angol és francia csapatok között súlyos összeütközések támadtak. — A Földközi-tenger viharsarkában forradalmi események készülnek

Bordeauxból jelentik: A francia kormány a közelkelet, helyzetről érkezett jelentések alapján elhatározta, hogy Weygand tábornokot Szíriába küldi. Weygand még vasárnap repülőgépen Marseille és Athenen át Beirutba utazott. Hétfőre várják Damaszkuszban. Hivatalosan közlik francia részről, hogy Weygand

azért utazott Szíriába, hogy Mittelhauser tábornokkal tanácskozzék a szíriai csapatok lefegyverzéséről. A Német Távirat: Iroda földközi-tengeri haditudósítójának értesülése szerint azonban utazásának valódi oka a közelkeleti angol és francia érdekekben bekövetkezett és egyre növekvő feszültség. Francia forrásból származó jelentések szerint Szíriában az elmúlt napokban a francia és angol csapatok között súlyos összeütközésre került sor. Weygand selegéhez az utóbbi hónapokban angol csapatokat is beosztottak. A leszerelési parancs az angol csapatoknál nyílt ellenszegülést keltett. Az angol tisztek megkísérelték, hogy a francia csapatoknál zendüléseket szítsanak. Puaux szíriai kormányzó éles hangon tiltakozott a brit csapatok magatartása miatt. Mittelhauser tábornok magatartása pedig az angol kormány számára több, mint súlyos csalódás. A Weygand-hadsereg ellenszegülése súlyos csapást jelent a brit politikára. Weygandra Damaszkuszban az a feladat vár, hogy megértesse az angolokkal: a Weygand-sereg Szíriában többé nem harcol a brit érdekekért. Ezzel az angolok 130 ezer embert veszítettek. A Földközi-tengernek e viharsarkában forradalmi események vannak készülöben. Az angolok régi tervük szerint vagy megpróbálják Szíriát a brit birodalomba bekebelezni, vagy lemondanak tervükről, amivel földközi-tengeri helyzetük még súlyosabbá válik.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad II. Károly király-út 5. szám.

CENZURAT

Az olasz sajtó megállapításai a délkelet-európai helyzetről

A magyar kormánynak nincs szándéka, hogy eltérjen a nemhadviselés politikájától. — Teljesen azonos Bulgária magatartása

Rómából jelentik: Az olasz sajtó nagy cikkekben foglalkozik a délkelet-európai helyzet alakulásával. Kiemelik Magyarország nyugodt és felelősségteljes magatartását. A *Corriere della Sera* szerint a magyar kormány hangoztatja, hogy a tengelyhatalmak számíthatnak Magyarországra hidegvérre, a magyar hadsereg fegyelmére és a magyar nemzet nyugalomára. Csáky külügyminiszter mindig is hangsúlyozta, hogy a magyar kérdés európai probléma, amelyet általános európai rendezés keretében kell megoldani. Magyarország követi a tengelyhatalmak tanácsait, mert bízik Hitlerben és Mussoliniben. A magyar kormánynak nincs

szándékában eltérni a nemhadviselés politikájától és csak óvatossági és védelmi intézkedésként fogantatottak rendszabályokat a román határ mentén. Az egész magyar nemzet helyesli a kormány magatartását, mert az megfelel a magyar politikai vezetésnek, nyugalmnak és felelősségérzetnek.

A *Messagero* hangoztatja, hogy Magyarország nem tett semmi olyan intézkedést, amivel megzavarhatná a délkelet-európai helyzetet és politikai törekvései összhangban vannak a tengelyhatalmak politikájával. Magyarország állásfoglalásával teljesen azonos Bulgária magatartása is.